

Горан Станић

ПЕТ ПЕСАМА

О ВЕРОВАЊУ

Вртиш се на рингишпили вратоломног
страха и лажљивих путних знакова:
„Пођи овуда до тамо, и
настави отуда догде,
и стигао си нигде и свугде.”

Ројеви варљивих истина те прате,
и устремљују се на тебе озбиљним
гласовима. Потрчиш у заклон од светлости,
загледаш се у сунце, и мекани покривач,
мирисна полутама, као паперје ти
падне на лице.

Провириш, и кад схватиш
да је безбедно, када куће
и кафане, опушке и аутобусе,
јесење лишће и партитуре,
и оброке и
звезде, када све
запљусне љубав,
и онда сви седну,
уредно почешљани,
беспрекорни и
насмејани,

а умором и сумњама
асфалтирани путеви
буду преименовани,

онда слушаш звучнике
прикачене за свет и
чујеш како ти
шапућу у ухо:

„Воли, и биће воља твоја.”

Сврха је грандиозна,
марка јединствена,
а жиг на чулима дубок,
од царске шаре тамјана.

Корачаш под бљештавом провидном
куполом, што те чврсто стеже
око срца, и доноси
мирисе из детињства,
и виле у ваздуху,
и руже на чистим, савршеним
столовима, и мајју топлоту
у којој певаш.

А отуђена нада упорно сија
иза безизразних прослава
рођења, и потмулих,
изобличених мисли, и сваке
свечане а нетачне
прогнозе.

НА КАЛЕМЕГДАНУ, У ЈЕДНО ВЕЧЕ:

У сусрет ми иде старији човек
пластичног осмеха и
спорих тврдих корака.
Не скреће поглед док се
иза њега комешају
одблесци светлости над реком,
прегладнели ројеви

над невидљивом руменом
лешином.

Сасвим неочекивано,
док се мимоилазимо,
и док његови кораци нестају
у невидљивом простору иза мене,
однекуд у кадар утрчи
дечкић од неке две године
и стрмоглави се до ивице великог
степеништа, и стане.

Не, наравно да не види
шта се налази испод,
и наравно да се плаши.
Окреће се у потрази за
заштитничким погледом,
још заруменео и ошамућен
великим простором
и својим страхом.

Као благо дистанцирани сведок,
дозвољавам себи луксуз
лење медитације
и питам се да ли ће морати да се
у луку окрене и закорачи
правцем којим је нестао онај
старији човек,
путем у конструисану извесност,
оставивши иза себе мисао о
оштрим ивицама
и глатким мрачним амбисима.

ПЕЈЗАЖ У КАСНОМ НОВЕМБРУ

је хладна тежина на
телу:

Гране као црне
жице, тихе кости
на рендгенском
снимку вечери.

Ваздух је оштар
од влаге, зрнца
леда облажу
плућа и коче
дах.

Јасна црвена
боја једног
аутомобила лепи се
лако за поглед,
јарка и тврдоглава
као човек пред
сумњом
или понижењем.

Невидљиве руке
ритмично стежу и
притискају зграде и
људе и згужвано лишће,
притискају са неба и
притискају са земље и
сваки пут истисну
још мало светлости у
даљину.

Али питања више
нема, смирено је
овде, у тами, на
чистини на коју
је истерана
смрт.

ФОТОГРАФИЈА

На платну једне велике фотографије
само су ситне честице
зелене боје.

Издајека,
а тако гледам ту слику равнице
из ваздуха,

све личи на некакав бизарно анестезиран
скуп,
утоноу у полу-свесно ишчекивање
краја,
печаћења писма,
једног потеза четкице који ће
затворити круг, и донети
олакшање.

Кад приђем ближе,
ништа се не помери.
Подигнем руку,
и даље тишина.
Додирнем платно,
не сасвим свестан своје
дечачке агресивности,

и тада осетим
пецкање и свраб
у прсту, па на руци, па по целом телу.

Није мртва та зелена боја,
и њене мале тајне
су меке, будне и
несмирене.

БАЈКА О ЗЕЛЕНОМ И ПЛАВОМ

Били једном
трава и небо.

Глас траве био је
влажан и зелен. Њене
тихе приче о расту, о
досезању и осталим
апстракцијама биле су
пуне патетичног
очаја, и нервозне
наде, упрте у небо и
његов замишљени
додир без
облика.

Небо је, за то време,
било стварно пијано, од
свог простирања, од
непристојно дијеталног,
утварно плавог тона.
жудело је, у преспорим
својим мислима, за
крвљу и ткивом, за
костима и земљом.

Овде бајка сасвим јасно
каже да заплета неће
бити, већ само мангупске
констатације да се
све даљине овога
света хране смешним
потребама, чежњивим
погледима и
фрустрираним
корацима
а у буцацима
мисли, равнодушна
огледала звиждућу
тактове
песме о
хиљаду нијанси
исте
боје.

КОСМОГОНИЈЕ

Бела хартија је
разуларена телеологија.
Реч по реч,
рађају се мале сврхе,
свака жедна опште историје
и личног великог праска.

У томе су сличне
хиљадама мање или више
прозаичних активности –
кувању, закључавању врата,

нишањењу, или ходању
по води.

Ако сада застанеш,
чућеш крчање црева,
шкљоцање вилице,
и осетићеш кисели мрак
којим би те обавиле,
да је по њиховом.

Али, овде ћеш наставити,
слово по слово,
већ другачији за једно
иронично сазнање –
и ти си гладан.

Овог часа,
док се припремам
да ставим тачку,
од новорођених космоса је
остала једна
поштена мрља
на линолеуму,
мало крви,
и дремљиви зев
под свежом присмотром
празног стомака.